

ÄR BYGGBRANSCHEN REDO FÖR KRIS OCH KRIG?

EN RAPPORT OM SVENSKA BYGGCHEFERS KUNSKAP OCH UTBILDNING OM HÖJD BEREDSKAP

FÖRORD

DET BEHÖVS INGEN LÄNGRE FÖRKLARING till varför totalförsvaret har blivit en av samhällsbyggnadssektorns viktigaste frågor. Omvärlden har talat sitt tydliga språk. Med krig i vårt närområde och ett försämrat säkerhetsläge har en växande insikt om hur sårbart vårt moderna samhälle är gjort att beredskap inte längre kan ses som något avskilt från vår vardag. Den angår oss här och nu.

För det är vi chefer och ledare inom samhällsbyggnad som bygger mycket av det samhälle som måste fungera när det verkligen gäller. Bostäder, skolor, sjukhus, vägar, broar, tunnlar, VA-system och energilösningar är inte bara projekt. De är en del av Sveriges motståndskraft. När elen försvinner eller när en byggnad snabbt behöver användas på ett nytt sätt prövas beslut som ofta fattades långt tidigare. Därför är det naturligt att totalförsvaret har blivit en av vår branschs viktigaste framtidsfrågor. Det är beslut som i hög grad berör oss och våra medlemmar, som utgör hälften av alla chefer och ledare inom samhällsbyggnad. Vi vet hur det ser ut i praktiken när planer ändras och beslut ändå måste tas. Och vi vet ofta var problemen finns, långt innan de fångas upp i en riskanalys. Det är den kunskapen som behöver tas tillvara när totalförsvaret byggs upp. För när läget skärps är det vi som ska fortsätta leda. Då måste vi också få rätt förutsättningar att göra det.

I årets rapport har vi därför undersökt hur våra medlemmar ser på branschens roll i totalförsvaret och hur väl rustade de upplever att vi är. Svaren visar att frågan redan är närvarande i många delar av branschen. Det finns en tydlig vilja att bidra till ett mer robust Sverige. Hela 82 procent kan tänka sig att ställa sin yrkeskompetens till det civila

försvarets förfogande om den efterfrågas. Det gör mig stolt som ordförande. Samtidigt finns ett stort glapp mellan viljan att bidra och förutsättningarna att faktiskt kunna göra det. Det handlar bland annat om brist på kunskap, otydliga ansvarsförhållanden och praktiska sårbarheter kring el, värme och vatten. Bara 8 procent uppger att de har fått utbildning eller information om vad som förväntas av dem vid höjd beredskap.

Det är siffror som både inger hopp och väcker frågor. Det räcker inte att tala om robusthet i stora ord. Den måste bli konkret och vem som ansvarar för vad behöver vara lika självklart som under en brandövning. Byggbranschen är van vid komplexitet. Vi löser problem som andra knappt ser. Vi leder i pressade lägen och får samhällsviktiga funktioner på plats även när villkoren förändras. Den erfarenheten är en styrka som Sverige behöver ta vara på när totalförsvaret byggs upp igen. För ytterst handlar det här om ledarskap. När samhället utsätts för påfrestningar kommer chefer i vår bransch att behöva fatta avgörande beslut.

Med den här rapporten vill vi ge en bild av vad Sveriges byggchefer ser behöver göras. Vi hoppas att den leder till konstruktiva samtal mellan branschen, det offentliga, Forsvarsmakten och andra viktiga aktörer.

Till alla er som deltagit i undersökningen vill jag säga tack. Era svar ger oss kunskap, tyngd och riktning. Sverige behöver ett starkare totalförsvaret. Det bygger vi tillsammans.

JEANET CORVINIUS
ORDFÖRANDE BYGGCHEFERNA

**“ VI LÖSER PROBLEM SOM ANDRA
KNAPPT SER. VI LEDER I PRESSADE
LÄGEN OCH FÅR SAMHÄLLSVIKTIGA
FUNKTIONER PÅ PLATS ÄVEN NÄR
VILLKOREN FÖRÄNDRAS.**

**DEN ERFARENHETEN ÄR EN STYRKA
SOM SVERIGE BEHÖVER TA VARA PÅ NÄR
TOTALFÖRSVARET BYGGS UPP IGEN.**

RESULTAT I KORTHET

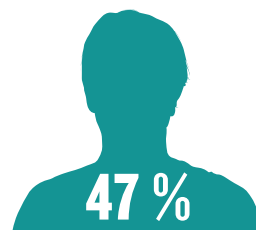
- **HELA 82 PROCENT UPPGER** att de kan tänka sig att ställa sin yrkeskompetens till det civila försvarets förfogande om den efterfrågas. Samtidigt upplever endast 8 procent att de i hög grad har fått utbildning eller information från sin arbetsgivare om vad som förväntas av dem vid höjd beredskap.
- **37 PROCENT UPPGER ATT ARBETSPLATSEN** har säkrat IT-system och digital infrastruktur, och 34 procent att personalen har säkerhetsklassats. Samtidigt tyder resultaten på att den praktiska beredskapen i organisationerna inte har kommit lika långt.
- **19 PROCENT ANSER ATT ORGANISATIONEN** är väl förberedd för störningar i tillgången på material, maskiner och transporter, medan 40 procent bedömer att den är dåligt förberedd.

UPPLEVER ATT ORGANISATIONEN
ÄR DÅLIGT FÖRBERED

- **ENDAST OMKRING EN AV TIO** uppgjer att organisationen har säkerställt tillgång till reservkraft, vatten och värme. 35 procent uppgjer att reservkraft inte alls är säkrad, 42 procent säger detsamma om vatten och 40 procent om värme.

- **KUNSKAPEN OM TOTALFÖRSVARET VARIERAR.** Nära hälften, 47 procent, har djup kännedom om SUA-klassning, säkerhetsskyddad upphandling, medan 26 procent har djup kännedom om begreppet resiliens. Lika många, 26 procent, känner väl till hur totalförsvarets upprustning påverkar den egna yrkesrollen.

HAR DJUP KÄNNEDOM OM SUA-KLASSNING

- **'DE STÖRSTA UTMANINGARNA** för ett starkt totalförsvaret handlar enligt respondenterna om mer kunskap, information och utbildning, säkrare tillgång till energi, el, vatten, värme, drivmedel, reservkraft och kommunikation samt bättre samordning, planering, ansvarsfördelning och organisation.

ATT LEDA NÄR BEREDSKAP BLIR VARDAG

ATT LEDA NÄR BEREDSKAP blir vardag

Bygg- och samhällsbyggnadssektorn kommer att spela en avgörande roll för Sveriges förmåga att hantera kriser, störningar och ytterst även krig. Det är här stora delar av den infrastruktur som samhället är beroende av varje dag finns, till exempel bostäder, skolor, sjukhus, vägar, broar, energisystem, VA-anläggningar och transporter.

En av rapportens tydligaste signaler är glappet mellan vilja och förmåga. Hela 82 procent av byggcheferna kan tänka sig att ställa sin yrkeskompetens till det civila försvarets förfogande om den efterfrågas. Samtidigt uppger bara 8 procent att de i hög grad har fått utbildning eller information från sin arbetsgivare om vad som förväntas av dem vid höjd beredskap. Det är ett allvarligt glapp. Inte för att viljan saknas, utan för att den riskerar att bli svår att använda. Sverige har tusentals chefer och ledare i samhällsbyggnadssektorn som vill bidra till totalförsvaret, men många saknar fortfarande tydliga uppdrag, övning och praktiska förutsättningar. Här finns en resurs som samhället ännu inte fullt ut har tagit vara på.

Glappet syns också i de praktiska förutsättningarna. En tydlig sårbarhet gäller försörjningskedjorna. En av tio uppger att den egna organisationen är dåligt förberedd på att hantera störningar i tillgången till material, maskiner och transporter. Under lång tid har

byggsektorn, liksom stora delar av samhället, optimerats för effektivitet och snabba leveranser. Men i ett förändrat säkerhetsläge behöver vi minska sårbarheten i dagens försörjningskedjor. Totalförsvarets krav på motståndskraft och uthållighet innebär att byggandet måste kunna fortsätta även när förutsättningarna snabbt förändras.

Bristerna kring reservkraft, vatten och värme är också oroande. Om sådana grundläggande funktioner inte är säkrade vid längre avbrott påverkar det inte bara enskilda projekt, utan samhällets förmåga att hålla viktiga verksamheter igång vid kris eller höjd beredskap. Samtidigt framträder en annan viktig brist, att många organisationer saknar en tydlig ägare av beredskapsfrågan.

Många har kommit längre med tekniska säkerhetsåtgärder än med att klargöra vem som faktiskt ansvarar för vad. IT-system kan vara säkrade och personal säkerhetsprövad, men om ingen vet vem som håller i frågan, vem som fattar beslut eller vem som gör vad i ett skarpt läge finns fortfarande en stor sårbarhet kvar. Beredskap kan inte vara något som alla tycker är viktigt, men ingen riktigt driver. Arbetsgivare behöver därför tydliggöra ansvar, öva organisationen och ge cheferna mandat att agera. Först då kan branschens kompetens bli en faktisk resurs i totalförsvaret.

ANALYS

Det finns alltså mycket att bygga vidare på. Branschen har både erfarenhet och en tydlig vilja att bidra. Men för att det ska bli verklig beredskap räcker det inte med engagemang. Det måste finnas strukturer. Nästa steg i uppbyggnaden av Sveriges totalförsvår måste därför handla lika mycket om människor och ledarskap som om teknik och system. Det kräver tydligare ansvarsfördelning, mer utbildning, fler övningar och ett närmare

samarbete mellan arbetsgivare, offentliga aktörer, beställare och näringsliv.

Totalförsvaret kommer inte bara att byggas av myndigheter och försvarsorganisationer. Det kommer också att byggas av de chefer och ledare som varje dag fattar beslut ute i Sveriges projekt och verksamheter. Viljan finns. Nu behöver förutsättningarna komma på plats.

INNEHÅLL

- 2 **FÖRORD FRÅN JEANET CORVINIUS**
- 4 **RESULTATET I KORTHET**
- 6 **ANALYS**
- 8 **KUNSKAP OM SÄKERHET OCH TOTALFÖRSVAR**
- 8 **SPLITTRAD KÄNNEDOM OM NYCKELBEGREPP**
- 9 **STOR OSÄKERHET KRING HUR UPPRUSTNINGEN PÅVERKAR AV YRKESROLLEN**
- 11 **ARBETSPLATSENS BEREDSKAPSARBETE**
- 11 **SÄKRAD IT-INFRASTRUKTUR MEN BEGRÄNSAD ORGANISATORISK BEREDSKAP**
- 13 **ETT AV FEM BOLAG REDO ATT HANTERA STÖRNINGAR I FÖRSÖRJNINGSKEDJAN**
- 15 **INFORMATION OCH UTBILDNING**
- 15 **FÅ BYGGCHEFER HAR FÅTT UTBILDNING AV ARBETSGIVAREN – YNGRE OCH FÖRSTA LINJENS CHEFER STICKER UT**
- 12 **VILJAN ATT BIDRA**
- 12 **MÅNGA BYGGCHEFER HAR EN VILJA ATT BIDRA**
- 13 **PROJEKTBEREDSKAP OCH FÖRSÖRJNINGSFÖRMÅGA**
- 17 **BRISTER I GRUNDLÄGGANDE FÖRSÖRJNING**
- 19 **ETT AV TRE NYA PROJEKT SAKNAR TILLGÅNG TILL RESERVKRAFT, VATTEN OCH VÄRME**
- 21 **OM TOTALFÖRSVARSRAPPORTEN**

SPLITTRAD KÄNNEDOM OM NYCKELBEGREPP

FÖR ATT UNDERSÖKA KUNSKAP och kännedom om totalförsvaret ställdes frågor om hur väl respondenterna känner till SUA-klassning, säkerhetsskyddad upphandling, och begreppet resiliens, det vill säga förmågan att stå emot och återhämta sig vid störningar. Resultatet visar att kännedomen är relativt hög när det gäller SUA-klassning. Nära hälften, 47 procent, uppger att de har djup kännedom om vad säkerhetsskyddad upphandling innebär. Däremot är kunskapen betydligt lägre kring begreppet resiliens i ett totalförsvarsammanhang, där 26 procent uppger djup kännedom.

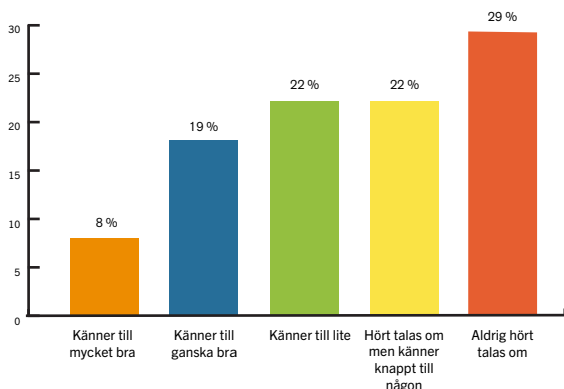
Kännedomen om SUA-klassning är starkast bland män i åldern 40–49 år och personer med

mer seniora chefsroller. Särskilt djup kännedom finns bland dem som arbetar inom installation eller som tekniska konsulter, i företag med en omsättning över 1 miljard kronor samt bland högre chefer och personer som ingår i företags- eller verksamhetsledning.

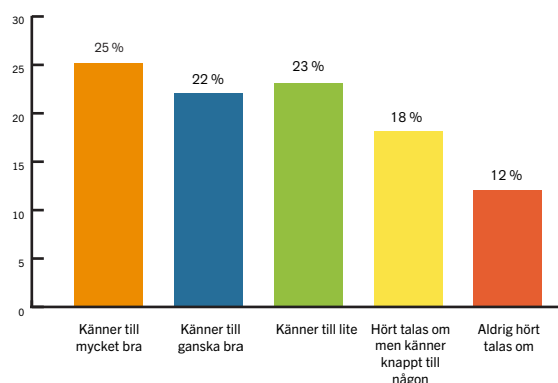
Begreppet resiliens är generellt mindre välkänt, men den djupa kännedomen är jämförelsevis högre bland kvinnor, tekniska konsulter, personer verksamma inom fastighet eller annan bransch samt bland högre chefer och personer i ledande befattningar. Gemensamt för båda begreppen är att kännedomen ökar tydligt med organisatorisk senioritet.

FRÅGA: HUR VÄL SKULLE DU SÄGA ATT DU KÄNNER TILL ...

... INNEBÖRDEN AV BEGREPPET "RESILIENS" I ETT TOTALFÖRSVARSSAMMANHANG?

... VAD EN SUA-KLASSNING INNEBÄR?

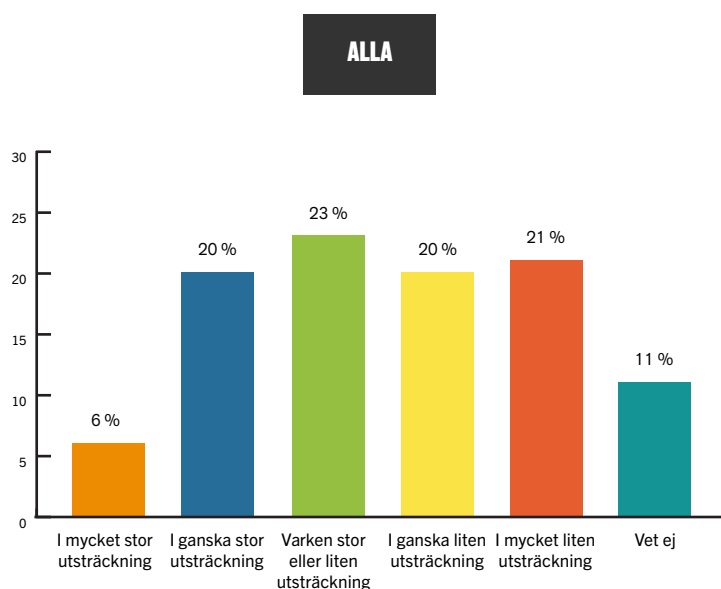

STOR OSÄKERHET KRING HUR UPPRUSTNINGEN PÅVERKAR AV YRKESROLLEN

NÄR DE TILLFRÅGADE FÅR SVARA på i vilken utsträckning de har kännedom om hur upprustningen av totalförsvaret påverkar den egna yrkesrollen framträder en tydlig osäkerhet. Drygt en av fyra, 26 procent, svarar att de har kännedom i mycket eller ganska stor utsträckning. Samtidigt svarar 42 procent att de har kännedom i ganska eller mycket liten utsträckning. Resultatet tyder på att totalförsvarets betydelse för branschen börjar bli synlig, men att många byggchefer ännu saknar en tydlig bild av vad utvecklingen konkret innebär för deras egen roll.

Kännedomen är högre bland personer som ingår i företags- eller verksamhetsledning, där 34 procent uppger att de har kännedom i mycket eller ganska stor utsträckning. Även personer som arbetar i företag med en omsättning över 1 miljard kronor, 31 procent, och personer verksamma inom annan delbransch, 31 procent, ligger över totalen. Samtidigt är kännedomen lägre bland personer med personalansvar och bland boende i Småland och på öarna, där 49 respektive 47 procent uppger att de har liten kännedom.

FRÅGA: I VILKEN UTSTRÄCKNING HAR DU KÄNNEDOM OM HUR UPPRUSTNINGEN AV TOTALFÖRSVARET PÅVERKAR DIN SPECIFIKA YRKESROLL?

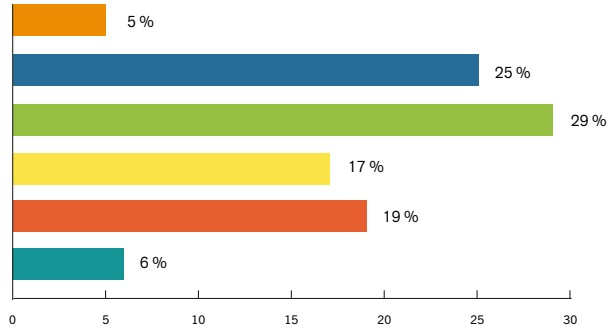
KUNSKAP OM SÄKERHET OCH TOTALFÖRSVAR

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

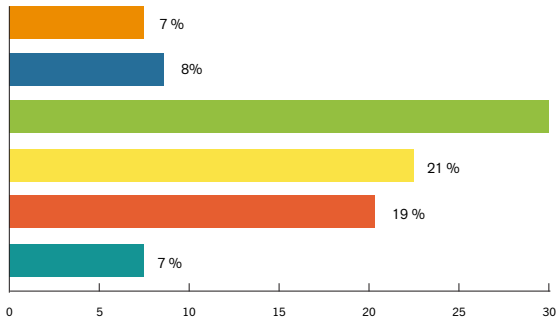
FRÅGA: I VILKEN UTSTRÄCKNING HAR DU KÄNNEDOM OM HUR UPPRUSTNINGEN AV TOTALFÖRSVARET PÅVERKAR DIN SPECIFIKA YRKESROLL?

- I mycket stor utsträckning ■
- I ganska stor utsträckning ■
- Varken stor eller liten utsträckning ■
- I ganska liten utsträckning ■
- I mycket liten utsträckning ■
- Vet ej ■

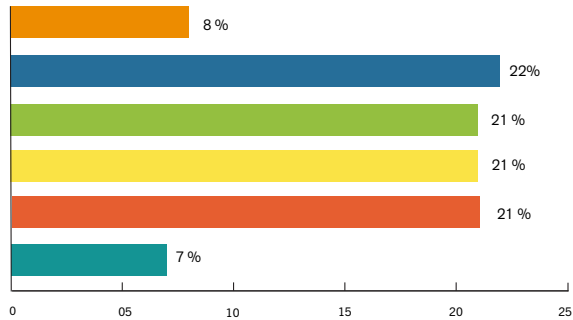
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

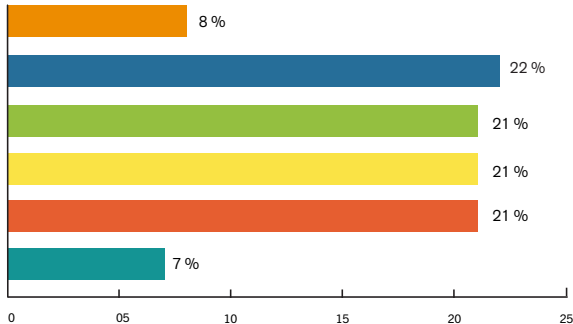
INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

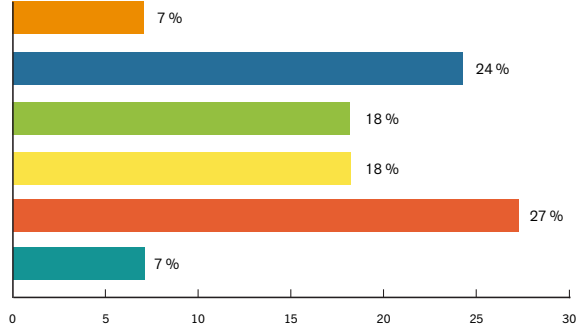
FASTIGHET

TEKNISK KONSULT

ANNAT

SÄKRAD IT-INFRASTRUKTUR MEN BEGRÄNSAD ORGANISATORISK BEREDSKAP

PÅ FRÅGAN OM ARBETSPLATSEN har genomfört olika säkerhetsåtgärder under de senaste 12 månaderna svarar flest att de har säkrat IT-system eller digital infrastruktur, 37 procent, och säkerhetsprövat personal, 34 procent.

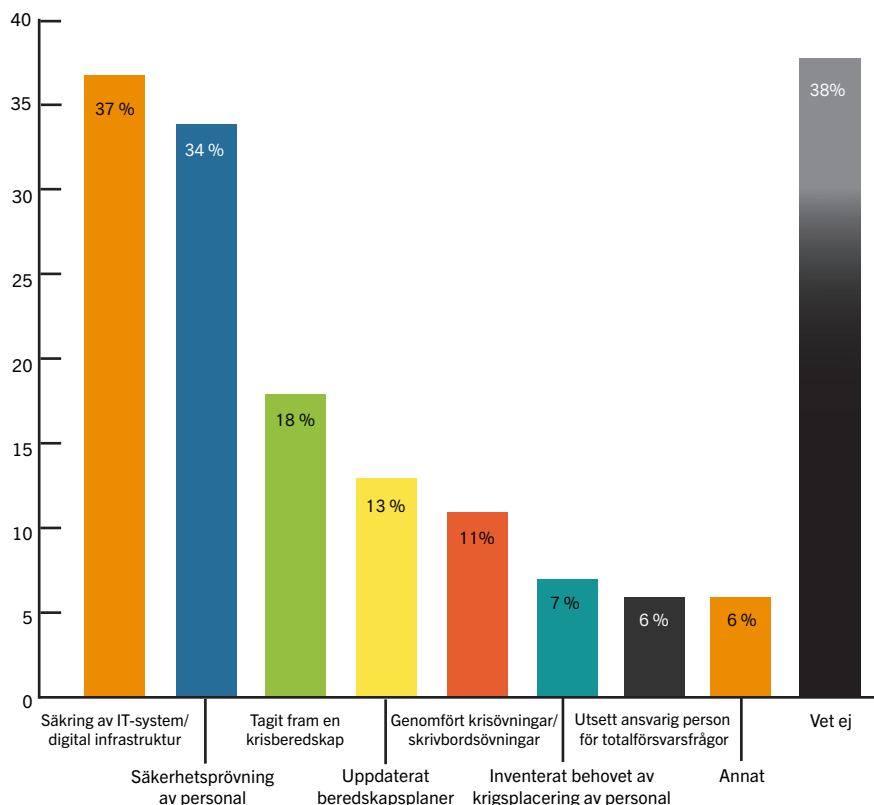
Mer organisatoriska beredskapsåtgärder är betydligt mindre vanliga. 18 procent uppger att arbetsplatsen har tagit fram en krisberedskap och 13 procent att beredskapsplaner har uppdaterats. Endast 11 procent har genomfört krisövningar eller skrivbordsövningar, 7 procent har inventerat behovet av krigsplacering och 6 procent har utsett en ansvarig person för to-

talförsvarsfrågor.

Resultatet tyder på att många arbetsplatser har kommit längst med konkreta säkerhetsåtgärder kopplade till IT och personal, medan det mer systematiska totalförsvarsarbetet fortfarande är mindre utvecklat.

Säkring av IT-system och digital infrastruktur är särskilt vanligt inom fastighet, bland större företag och bland högre chefer. Säkerhetsprövning av personal sticker i stället ut inom installation och bland tekniska konsulter, men även här är andelen högre i större företag och på högre chefsnivåer.

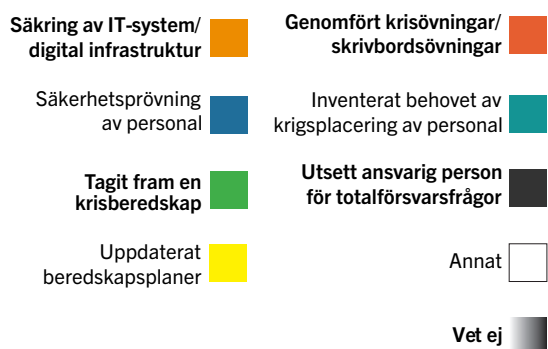
FRÅGA: HAR DIN NUVARANDE ARBETSPLATS GENOMFÖRT NÅGON AV FÖLJANDE ÅTGÄRDER UNDER DE SENASTE 12 MÅNADERNA? FLERA SVAR MÖJLIGA.

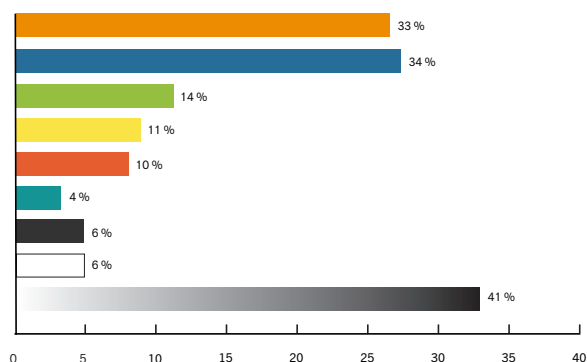
ARBETSPLATSENS BEREDSKAPARBETE

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

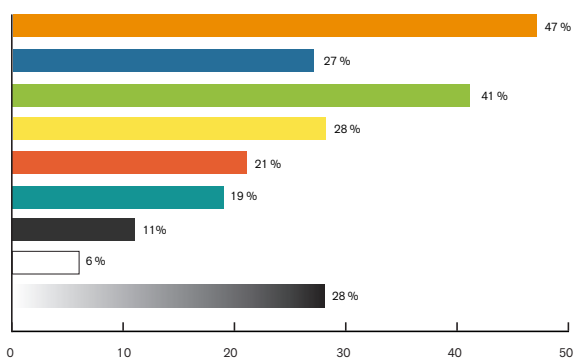
FRÅGA: I VILKEN UTSTRÄCKNING HAR DU KÄNNEDOM OM HUR UPPRUSTNINGEN AV TOTALFÖRSVARET PÅVERKAR DIN SPECIFIKA YRKESROLL?

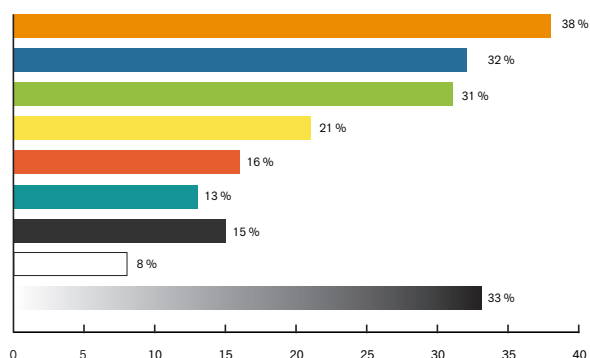
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

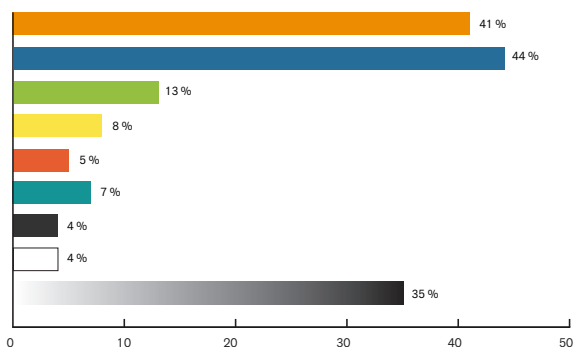
FASTIGHET

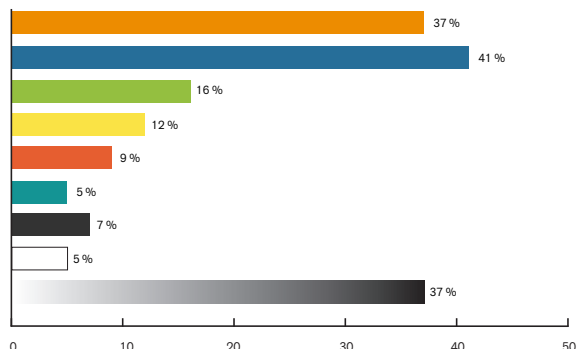
TEKNISK KONSULT

INSTALLATION (EL, VVS, TELE. INFRASTRUKTUR)

ANNAT

ARBETSPLATSENS BEREDSKAPSARBETE

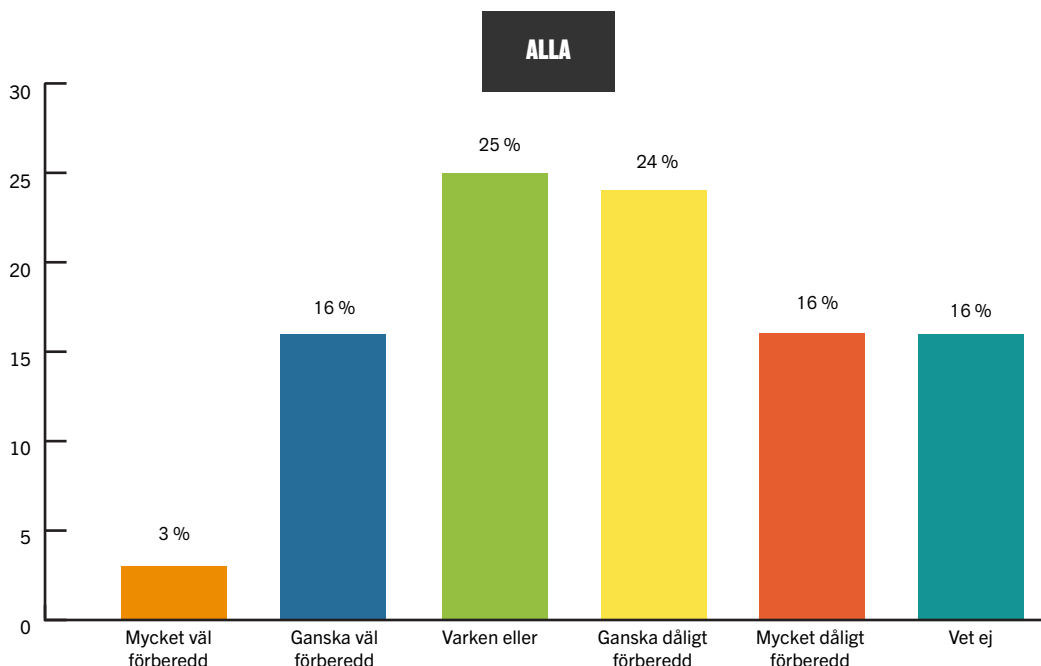
ETT AV FEM BOLAG REDO ATT HANTERA STÖRNINGAR I FÖRSÖRJNINGSKEDJAN

KNAPPT EN AV FEM anser att den egna organisationen är mycket eller ganska väl förberedd för att hantera störningar i försörjningskedjan vid höjd beredskap, exempelvis när det gäller material, maskiner och transporter. Samtidigt uppger 40 procent att organisationen är ganska eller mycket dåligt förberedd. Det pekar på en tydlig sårbarhet i företagens beredskap.

Vissa grupper sticker ut. Bland dem som arbetar inom annan delbransch anser 26 procent att organisationen är mycket eller ganska väl förberedd. Även bland annan typ av chef eller ledare är bilden något mer positiv än genomsnittet, med 28 procent.

Samtidigt är bedömningen mer bekymmersam bland mindre och medelstora företag. Bland chefer i företag med en omsättning upp till 99 miljoner kronor uppger 46 procent att organisationen är ganska eller mycket dåligt förberedd. Motsvarande andel bland företag med en omsättning på 100–999 miljoner kronor är 47 procent. Även personer som ingår i företags- eller verksamhetsledning sticker ut negativt, där 47 procent bedömer beredskapen som dålig. Det kan tyda på att de som har bäst insyn i organisationens kapacitet också ser större brister.

FRÅGA: HUR VÄL FÖRBEREDD ANSER DU ATT DIN ORGANISATION ÄR FÖR ATT HANTERA STÖRNINGAR I FÖRSÖRJNINGSKEDJAN, EXEMPELVIS GÄLLANDE MATERIAL, MASKINER OCH TRANSPORTER, VID HÖJD BEREDSKAP?

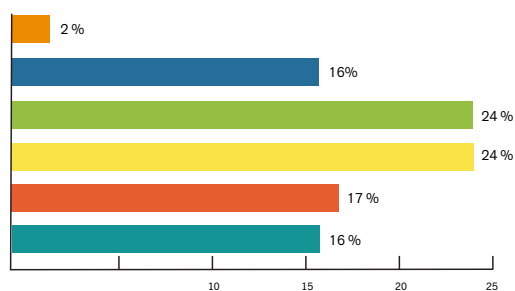
ARBETSPLATSENS BEREDSKAPSARBETE

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

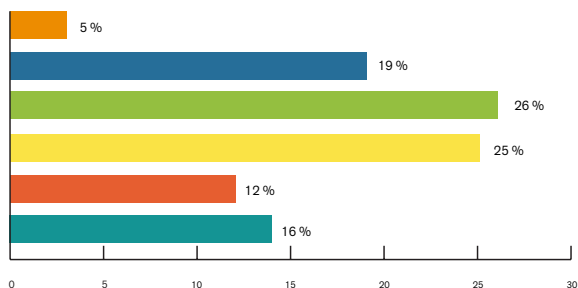
FRÅGA: HUR VÅL FÖRBEREDD ANSER DU ATT DIN ORGANISATION ÄR FÖR ATT HANTERA STÖRNINGAR I FÖRSÖRJNINGSKEDJAN, EXEMPELVIS GÄLLANDE MATERIAL, MASKINER OCH TRANSPORTER, VID HÖJD BEREDSKAP?

Mycket väl förberedd	■	Ganska dåligt förberedd	■
Ganska väl förberedd	■	Mycket dåligt förberedd	■
Varken eller	■	Vet ej	■

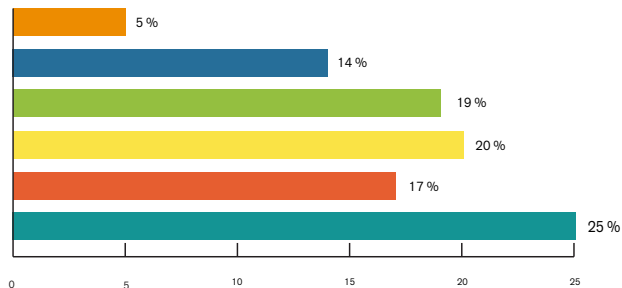
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

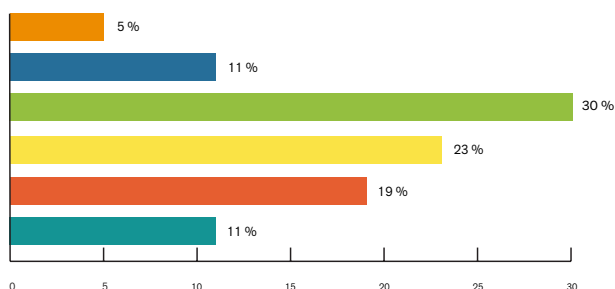
FASTIGHET

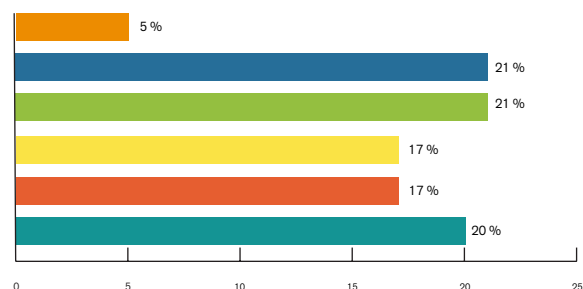
TEKNISK KONSULT

INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

ANNAT

INFORMATION OCH UTBILDNING

FÅ BYGGCHEFER HAR FÅTT UTBILDNING AV ARBETSGIVAREN – YNGRE OCH FÖRSTA LINJENS CHEFER STICKER UT

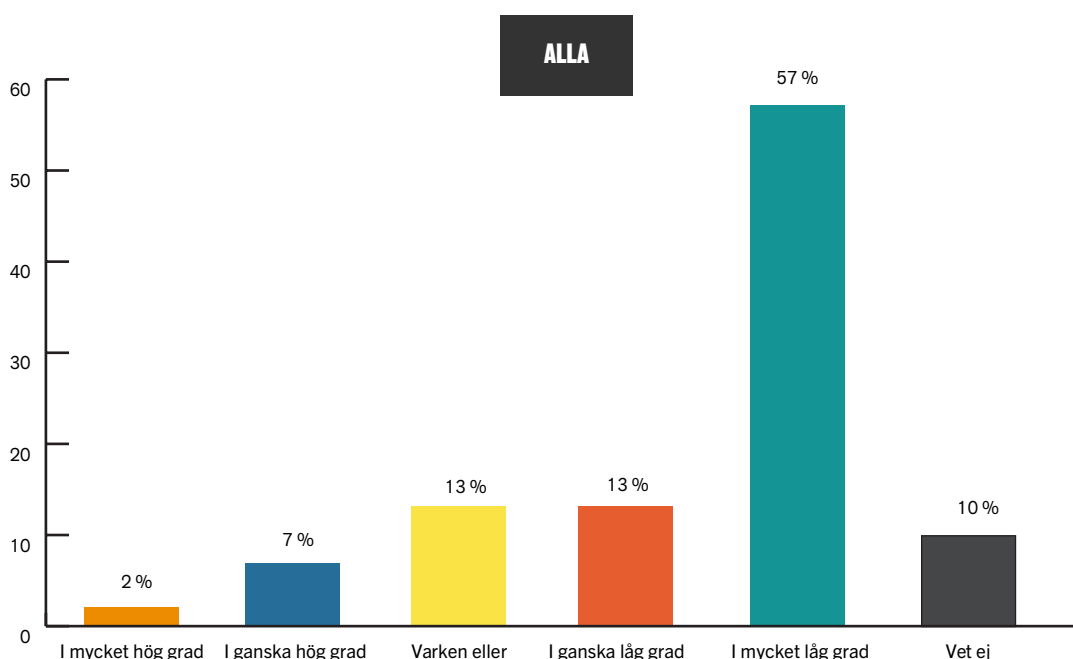
ÄVEN UTBILDNINGS- OCH INFORMATIONSNIVÅN inför höjd beredskap framstår som låg. Nära sju av tio, 69 procent, svarar att de i mycket liten eller ganska liten grad har fått information eller utbildning. Endast 8 procent uppger att de har fått information eller utbildning i mycket eller ganska stor utsträckning.

Skillnaderna mellan grupper är relativt små, men vissa mönster syns. Något högre nivåer finns inom fastighet, där 17 procent uppger att de har fått information eller utbildning i

hög grad, samt bland personer i företags- eller verksamhetsledning, där motsvarande andel är 16 procent.

Bristen är samtidigt särskilt tydlig bland kvinnor, 76 procent, yngre i åldern 18–39 år, 75 procent, och första linjens chefer, 74 procent. Sammantaget tyder resultaten på att informationen inte når ut brett i organisationerna, särskilt inte till yngre medarbetare och chefer närmast verksamheten.

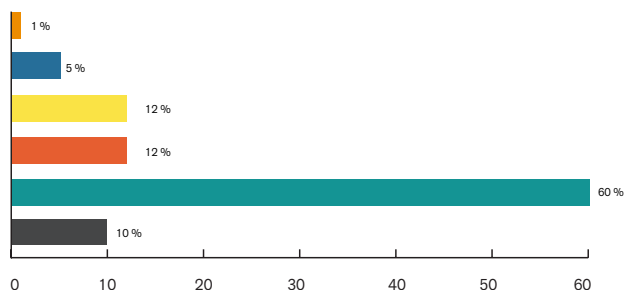
FRÅGA: I VILKEN GRAD UPPEVER DU ATT DU HAR FÅTT UTBILDNING ELLER INFORMATION FRÅN DIN ARBETSGIVARE OM VAD SOM FÖRVÄNTAS AV DIG VID HÖJD BEREDSKAP?

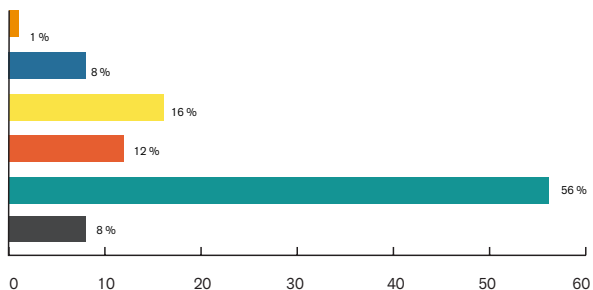
INFORMATION OCH UTBILDNING

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

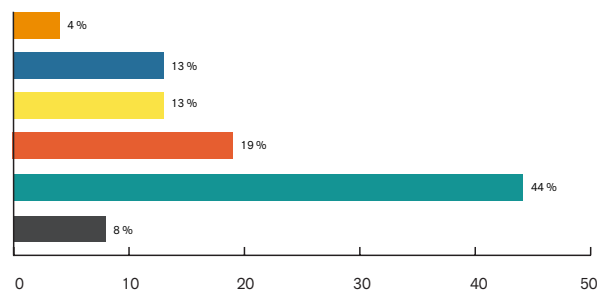
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

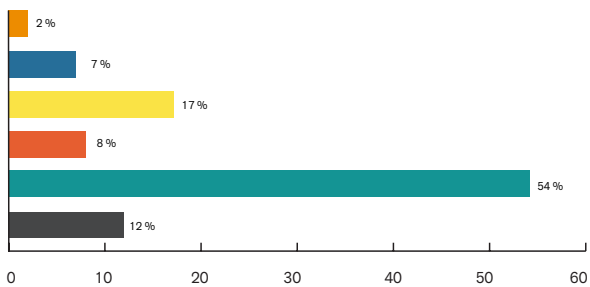
INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

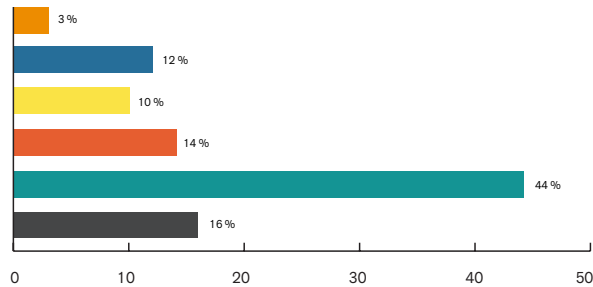
FASTIGHET

TEKNISK KONSULT

ANNAT

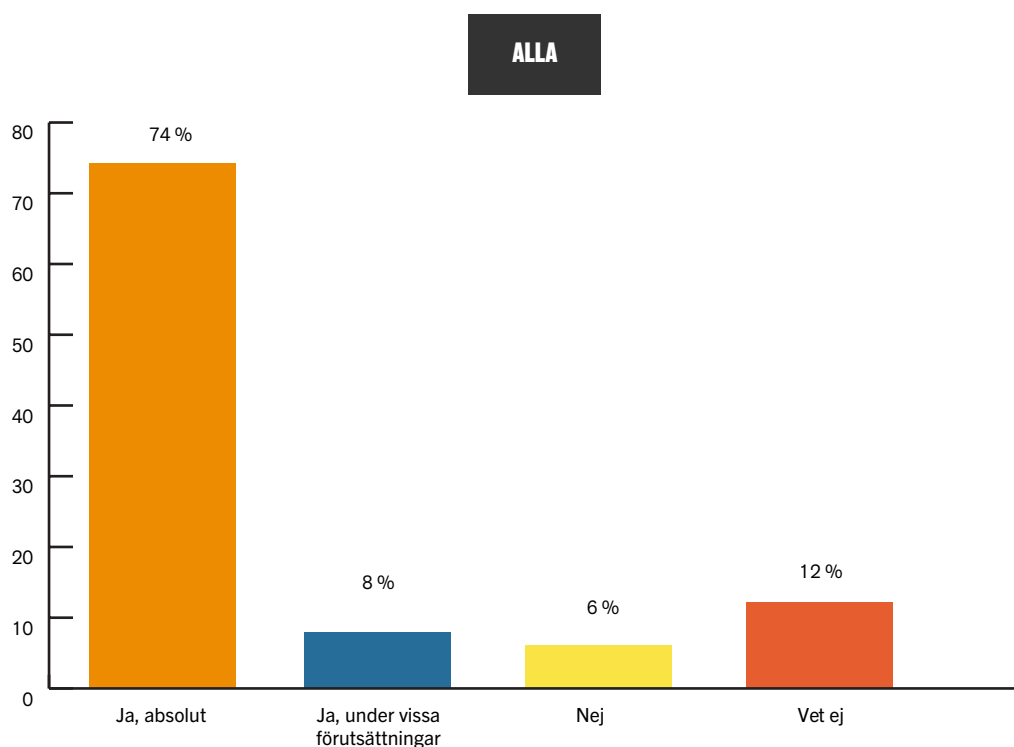
VILJAN ATT BIDRA

MÅNGA BYGGCHEFER HAR EN VILJA ATT BIDRA

TROTS DEN LÅGA GRADEN AV INFORMATION och utbildning finns en stark vilja att bidra till det civila försvaret. En tydlig majoritet, 82 procent, uppger att de kan tänka sig att engagera sig eller ställa sin yrkeskompetens till förfogande om den efterfrågas. Flera anger dock att det

skulle behöva ske under vissa förutsättningar, till exempel i närområdet, inom Sverige eller med bibehållen lön. Resultatet visar att engagemanget finns, men att det behöver mötas med tydliga strukturer och förutsättningar.

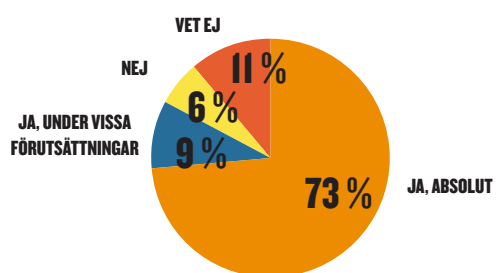
FRÅGA: SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ENGAGERA DIG ELLER STÄLLA DIN YRKESKOMPETENS TILL FÖRFOGANDE OM DET CIVILA FÖRSVARET EFTERFRÅGADE DEN?

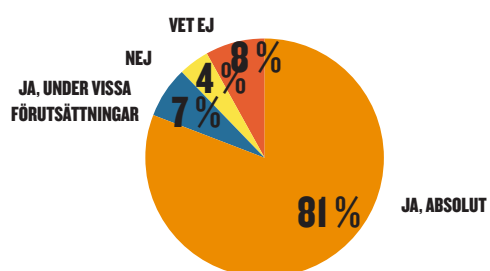
VILJAN ATT BIDRA

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

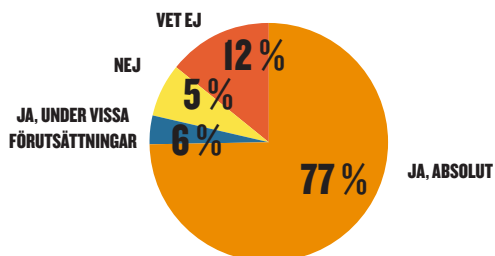
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

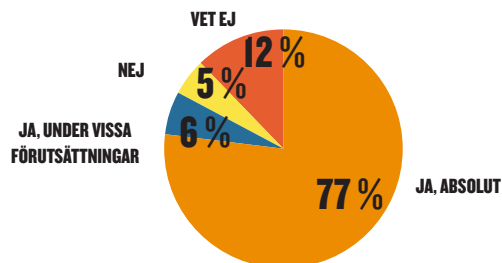
INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

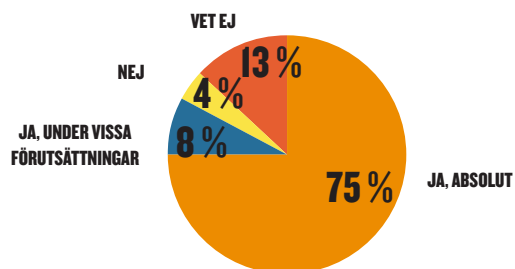
INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

FASTIGHET

ANNAT

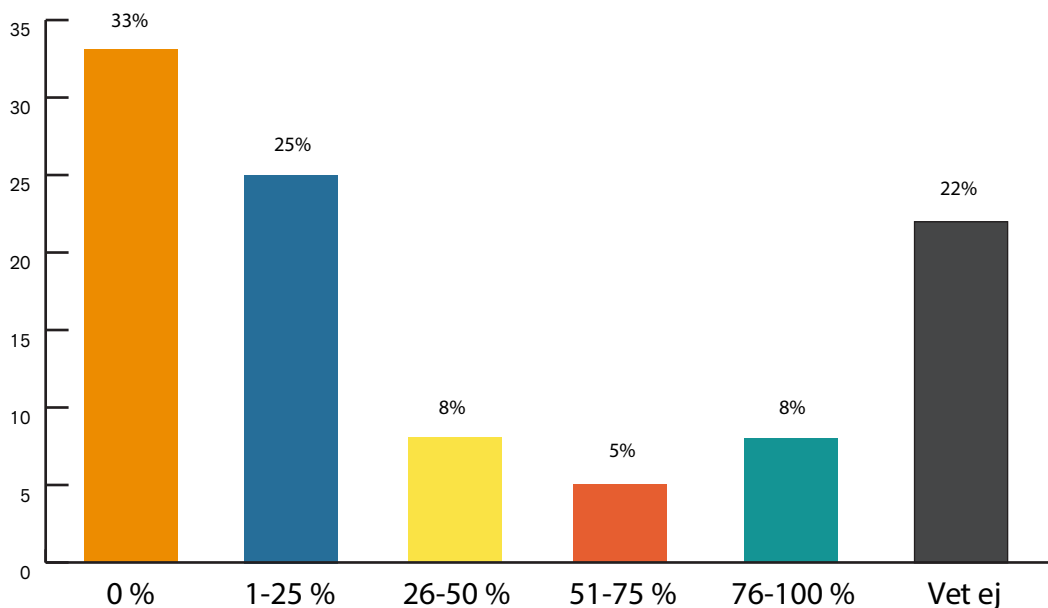
PROJEKTBEREDSKAP OCH FÖRSÖRJNINGSFÖRMÅGA

BRISTER I GRUNDLÄGGANDE FÖRSÖRJNING

RESULTATET PEKAR PÅ TYDLIGA BRISTER i projektens praktiska beredskap vid längre avbrott. En av tre svarande, 33 procent, uppger att inget av de projekt de varit involverade i under de senaste 12 månaderna har säkerställt tillgång till reservkraft, vatten eller värme. Samtidigt svarar endast 8 procent att samtliga projekt har sådan beredskap på plats. Det visar att grundläggande resurser för att kunna hantera längre störningar fortfarande saknas i många projekt. Särskilt tydligt är detta bland personer med personalansvar i projekt, där 39 procent uppger

att inga projekt har säkerställda reserver. Bland första linjens chefer, såsom arbetsledare, entreprenad- och projektingenjörer samt platschefer, är andelen ännu högre: 42 procent. Det tyder på att bristerna är särskilt märkbara bland dem som står närmast det praktiska genomförandet och den dagliga projektledningen.

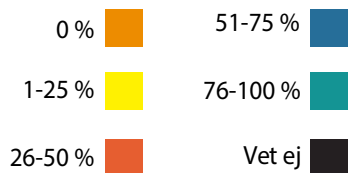
FRÅGA: OM DU SKULLE GÖRA EN UPPSKATTNING AV DE PROJEKT DU VARIT INBLANDAD I DE SENASTE 12 MÅNADERNA. HUR MÅNGA AV DESSA HAR SÄKERSTÄLLD TILLGÅNG TILL FÖLJANDE VID ETT LÄNGRE AVBROTT?

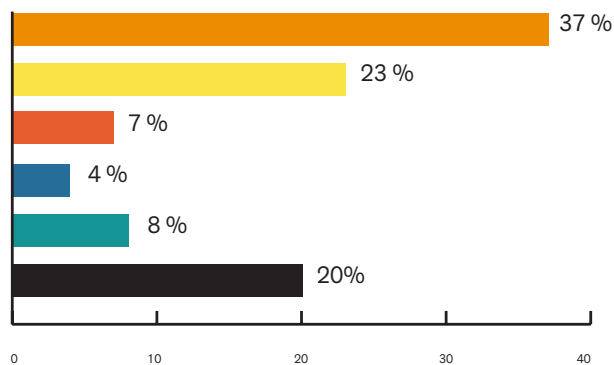
PROJEKTBEREDSKAP OCH FÖRSÖRJNINGSFÖRMÅGA

SKILLNADEN MELLAN BRANSCHER

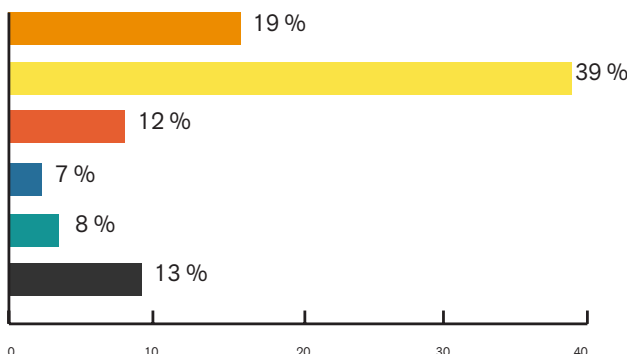
FRÅGA: OM DU SKULLE GÖRA EN UPPSKATTNING AV DE PROJEKT DU VARIT INBLANDAD I DE SENASTE 12 MÅNADERNA. HUR MÅNGA AV DESSA HAR SÄKERSTÄLLD TILLGÅNG TILL FÖLJANDE VID ETT LÄNGRE AVBROTT?

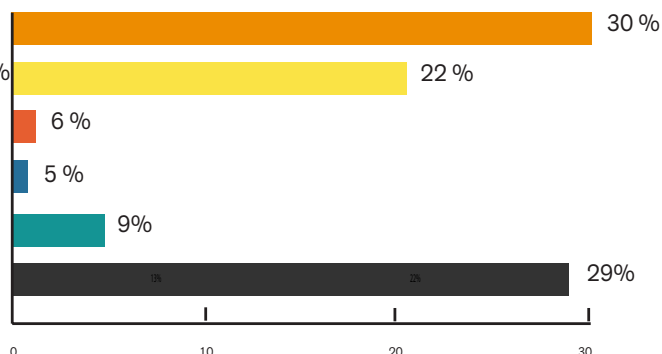
BYGG- OCH ANLÄGGNING, ASFALT OCH BELÄGGNINGSARBETE

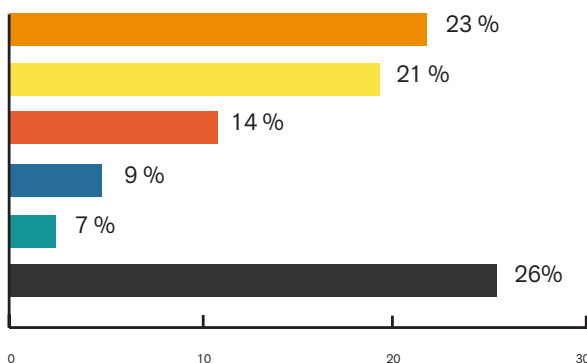
INSTALLATION (EL, VVS, TELE, INFRASTRUKTUR)

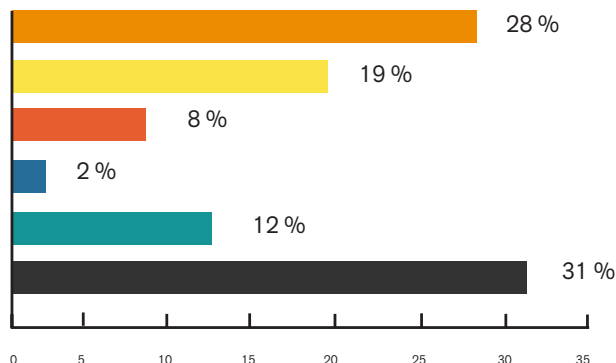
FASTIGHET

TEKNISK KONSULT

ANNAT

PROJEKTBEREDSKAP OCH FÖRSÖRJNINGSFÖRMÅGA

ETT AV TRE NYA PROJEKT SAKNAR TILLGÅNG TILL RESERVKRAFT, VATTEN OCH VÄRME

NÄR FRÅGAN BRYTS NED PER OMRÅDE blir bristerna tydliga. 35 procent uppger att inga av de projekt de varit involverade i under de senaste 12 månaderna har säkerställt tillgång till reservkraft vid ett längre avbrott. För vatten är motsvarande andel 42 procent och för värme 40 procent. Resultatet visar att sårbarheten är betydande inom samtliga tre områden, men störst när det gäller vattenförsörjning.

Skillnaderna mellan grupper pekar på att bristerna är särskilt märkbara bland dem som arbetar nära projektens praktiska genomförande. För reservkraft är andelen som svarar att inga

projekt har säkerställt tillgång högre bland personer i åldern 18–39 år, män i samma åldersgrupp, personer med personalansvar i projekt och första linjens chefer. För vatten sticker personer med personalansvar och första linjens chefer ut. När det gäller värme är andelen högre bland män 18–39 år, respondenter i Region Sydsverige och första linjens chefer.

Sammantaget visar resultatet på ett tydligt behov av att stärka projektens beredskap för längre avbrott och störningar, inte minst när det gäller tillgången till vatten, värme och reservkraft.

OM TOTALFÖRSVARSRAPPORTEN

Rapporten är baserad på en undersökning genomförd av Novus på uppdrag av Byggcheferna, en branschförening inom Ledarna för chefer och ledare i samhällsbyggnad med 18 000 medlemmar. Syftet med undersökningen är att undersöka medlemmarnas kunskap, utbildning samt bedömning av hur arbetsplatsens beredskapsarbete fortlöper. Målet är att få en bild av var branschen står i dessa områden, alla viktiga för ett robust totalförsvar. Frågorna har ställts via en webbenkät mellan 30 mars och 21 april 2026. Totalt har 2046 intervjuer genomförts. I rapporten redovisas signifikanta skillnader mellan olika svarsgrupper. En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, till exempel kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt. Utskick gjordes till hela Byggchefernas medlemsregister som uppgår till drygt 18 000 medlemmar med fungerande e-postadresser. Profilen på de som har besvarat undersökningen stämmer väl överens med profilen för branschen och

medlemmarna totalt sett. Majoriteten (67 procent) av de svarande jobbar inom Bygg- och anläggning, asfalt och belägningsarbete, övriga delbranscher är Installation (el, VVS, tele, infrastruktur) (14 procent), fastighet (12 procent) och teknisk konsult (7 procent) samt annat (7 procent) som består av exempelvis byggmaterial, drift/underhåll, maskinuthyrning, måleri och offentlig verksamhet.

Av de svarande arbetar 44 procent på ett företag med en omsättning över 1 000 miljoner kr. 31 procent på ett företag med en omsättning mellan 100 och 999 miljoner kronor och 18 procent på företag med mindre än 100 miljoner kronor i omsättning. Fyra av fem chefer (74 procent) har någon typ av personalansvar. Det vanligaste är att ha 6–10 direktrapporterande medarbetare, oavsett om man har personal under sig som chef eller som projektledare. De flesta svarande i undersökningen är första linjens chef (35 procent) och mellanchefer (27 procent).

